08/08/2020

Ο Άγιος Αιμιλιανός Επίσκοπος Κυζίκου

/ Βίοι Αγίων

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΖΙΚΟΥ «Ὁ τῶν ἀποστολικῶν παραδόσεων ζηλωτής καί τῆς πλάνης καθαιρέτης» πανσεβάσμιος και θεόληπτος ιεράρχης της Κυζίκου

Γράφει ο Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος
Εκπαιδευτικός

Κατά τη διάρκεια της περιόδου της Εικονομαχίας, όπου είχε ξεσπάσει έντονη θεολογική διαμάχη αναφορικά με την τιμητική προσκύνηση των ιερών εικόνων, διέλαμψαν αξιομνημόνευτες πνευματικές μορφές ιεραρχών που διακρίθηκαν για την αρετή, τη σοφία, το αγωνιστικό φρόνημα, τη σθεναρή ομολογία, τον ένθερμο ιεραποστολικό ζήλο και την ακλόνητη προσήλωση στην αμώμητο χριστιανική πίστη. Μ’ αυτόν τον τρόπο και χάρη στη διαρκή αγωνιστική τους δράση διατήρησαν αλώβητο και αναλλοίωτο τον θησαυρό της ορθής χριστιανικής πίστεως, υπερασπιζόμενοι με τόλμη και παρρησία την προσκύνηση των αγίων εικόνων. Ανάμεσα σ’ αυτούς τους φωτισμένους ιεράρχες συγκαταλέγεται και ο «παρέχων παρά Χριστοῦ τήν χάριν κατά πνευμάτων ἀκαθάρτων, τοῖς πιστῶς αἰτουμένοις» πανσεβάσμιος και θεόληπτος Επίσκοπος της Κυζίκου της Μ. Ασίας, άγιος Αιμιλιανός ο Ομολογητής, ο οποίος αναδείχθηκε «κραταιός πρόμαχος της

ἀληθείας», «γενναιότατος στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ», «θερμότατος ἀντιλήπτωρ», «νικητής τῶν εἰκονομάχων» και «ἰσοστάσιος τῶν μαρτύρων».

Ο παμμακάριστος άγιος Αιμιλιανός διέλαμψε ως υπέρλαμπρος φωστήρ της Ορθοδοξίας μεταξύ του 8ου και του 9ου μ.Χ. αιώνα. Αρχικά διηκόνησε ως μοναχός στη Μονή που ίδρυσε στο στενό του Βοσπόρου ο άγιος Ταράσιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, όπου διέπρεψε στα έργα της αρετής. Αργότερα αξιώθηκε να εκλεγεί Επίσκοπος Κυζίκου της Μικράς Ασίας, διαδεχθείς στον επισκοπικό θρόνο τον Μητροπολίτη Νικόλαο. Κατά τη διάρκεια της ευδοκίμου και θεαρέστου αρχιερατείας του από το 787 μέχρι το 815 αναδείχθηκε πιστός οικονόμος της θείας χάριτος και διακρίθηκε τόσο για την ελεήμονα καρδία του όσο και για την ιλαρότητα των ηθών του. Αγωνίσθηκε με ξεχωριστή παρρησία κατά την περίοδο της Εικονομαχίας για να υπερασπισθεί την τιμητική προσκύνηση των αγίων εικόνων, όταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο εικονομάχος Λέων Ε΄ ο Αρμένιος (813-820). Αξιομνημόνευτο είναι μάλιστα το γεγονός ότι κατά τη συγκληθείσα Σύνοδο το 815, ο άγιος Αιμιλιανός κλήθηκε από τον αυτοκράτορα Λέοντα Ε΄ να δώσει εξηγήσεις για την τιμητική προσκύνηση των αγίων εικόνων.Το

γεγονός αυτό του έδωσε την ευκαιρία να ομολογήσει με σθένος το μεγαλείο της αληθούς και ορθής χριστιανικής πίστεως.

Ο παναοίδιμος ιεράρχης της Κυζίκου και κραταιός ομολογητής της Ορθοδοξίας, άγιος Αιμιλιανός, αναδείχθηκε πύρινος διδάσκαλος και φλογερός κήρυκας της χριστιανικής αλήθειας, αφού κήρυττε με ένθερμο ιεραποστολικό ζήλο, διδάσκοντας και στηρίζοντας τους χριστιανούς της επαρχίας του στην ορθή πίστη, αλλά και διαφυλάσσοντάς τους από τις αιρετικές διδασκαλίες. Υπεραμύνθηκε της τιμητικής προσκυνήσεως των αγίων εικόνων και πρωτοστάτησε στην αναστήλωσή τους. Όμως η φωταυγής παρουσία και η αγωνιστική του δράση προκάλεσαν την οργή των εικονομάχων, οι οποίοι προσπάθησαν να σταματήσουν το θεάρεστο έργο του με διωγμούς, φυλακίσεις και εξορίες. Ο φωτισμένος από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος πανσεβάσμιος, ενάρετος και θεόληπτος ιεράρχης της Κυζίκου υπέμεινε με ξεχωριστή γενναιότητα τις θλίψεις, τους πειρασμούς, τους διωγμούς και τις ποικίλες δοκιμασίες. Έμεινε σταθερός και ακλόνητος στην αμώμητο χριστιανική πίστη και αναδείχθηκε ζηλωτής των αποστολικών παραδόσεων και καθαιρέτης της πλάνης, στύλος και εδραίωμα της Εκκλησίας, σκεύος εκλογής και κρηπίς ομολογίας, όπως χαρακτηριστικά υμνείται μέσα από την Ακολουθία του.

Η εύτολμη και ορθή ομολογία της πίστεως τον οδήγησε στην εξορία, όπου και εκοιμήθη εν Κυρίῳ, λαμβάνοντας τον αμάραντο στέφανο της Βασιλείας των Ουρανών. Μ’ αυτόν τον τρόπο το καύχημα της Κυζίκου, ο υπέρλαμπρος αυτός φωστήρ της Ορθοδοξίας και πάνσοφος ιεράρχης του Χριστού, πέρασε στην αιωνιότητα για να τιμάται και να γεραίρεται εσαεί από τους όπου γης χριστιανούς και για να μας διδάσκει με το αγωνιστικό του φρόνημα και τη σθεναρή ομολογία του υπέρ της αληθούς και ορθής χριστιανικής πίστεως. Η μνήμη του τιμάται από την Ορθόδοξη Εκκλησία μας στις 8 Αυγούστου, η δε ασματική του Ακολουθία εκδόθηκε συμπληρωμένη το έτος 1876 από τον Μητροπολίτη Κυζίκου Νικόδημο, ο οποίος εκ μητρός καταγόταν από την Καλλιμασιά της μυροβόλου και αγιοτόκου νήσου Χίου, όπου ο άγιος Αιμιλιανός τιμάται από παλαιοτάτων χρόνων με ομώνυμο Ιερό Ναό και με λαμπρά παγχιακή πανήγυρη. Ιερός Ναός επ’ ονόματι του Αγίου και

μάλιστα Ενοριακός υπάρχει και στη συνοικία Ταραμπούρα της πόλεως των Πατρών,ο οποίος ανεγέρθηκε με πρωτοβουλία και δαπάνη της εκ της ιστορικής και αγιοτόκου Δημητσάνης Αρκαδίας αειμνήστου Σταυρούλας Τούλα – Ρηγοπούλου εις μνήμην του συζύγου της,Αιμιλιανού,αλλά και από ευλάβεια προς τον άγιο, αφού η ιστορική Δημητσάνα,η γενέτειρα των δύο αειμνήστων Δημητσανιτών, σεμνύνεται με παλαιό Ιερό Ναό του Αγίου Αιμιλιανού Κυζίκου,χρονολογούμενο από τον 17ο αιώνα.Ιστορικό εξωκκλήσιο επ’ονόματι του Αγίου υπάρχει επίσης στην περιοχή του Νεοχωρίου Αιτωλοακαρνανίας,ενώ ναΰδριο προς τιμήν του έχει ανεγερθεί και στην περιοχή του χωριού Τριπόταμος της Τήνου. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τόσο ο περιώνυμος Ιερός Ενοριακός Ναός του Αγίου Αιμιλιανού Λόφου Σκουζέ Αθηνών όσο και τα ναΰδρια που φέρουν το όνομα του Αγίου στο Πόρτο Χέλι, την Κέα, τη Μύκονο, την Άνδρο, τη Σύμη, τον Καστό Λευκάδος, τους Αντίπαξους, τον Τροχάλακα Λακωνίας και την Τσούκα Ευρυτανίας τιμούνται επ’ ονόματι του εορταζομένου στις 18 Ιουλίου αγίου ενδόξου μάρτυρος Αιμιλιανού.

ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ
Κυζίκου

Ο άγιος Αιμιλιανός Κυζίκου υμνείται και γεραίρεται και μέσα από τα εξαίσια υμνογραφήματα του Μεγάλου Υμνογράφου της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας Δρ. Χαραλάμπους Μ. Μπούσια, ο οποίος κατόπιν αιτήματος του Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Κωνσταντίνου, Εφημερίου του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλλιμασιάς Χίου, εποίησε Παρακλητικό Κανόνα και Χαιρετιστηρίους Οίκους προς τιμήν του Αγίου. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι ο άγιος Αιμιλιανός Επίσκοπος Κυζίκου και η Καλλιμασιά της Χίου αποτελούν ταυτόσημες έννοιες, αφού ο ιστορικός Ιερός Ναός του Αγίου στην ομώνυμη παραθαλάσσια περιοχή της Καλλιμασιάς αποτελεί το σημείο ευλαβικής αναφοράς για τους κατοίκους της περιοχής, αλλά και το επίκεντρο λαμπρών λατρευτικών εκδηλώσεων κατά το διήμερο του πανηγυρικού εορτασμού της μνήμης του, 7 και 8 Αυγούστου, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερο λατρευτικό και πολιτιστικό ενδιαφέρον. Γι’ αυτό και προσελκύει κάθε χρόνο πλήθος προσκυνητών από ολόκληρο το νησί, αλλά και πολυάριθμους ξένους επισκέπτες. Την παραμονή της εορτής του Αγίου, 7 Αυγούστου, μεταφέρεται με αυτοκινητοπομπή στο επίνειο Άγιος Ιωάννης η ανθοστολισμένη παλαιά εφέστια εικόνα του Αγίου, η οποία φυλάσσεται στον Ιερό Ενοριακό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλλιμασιάς. Την αυτοκινητοπομπή συνοδεύουν νέοι και νέες με παραδοσιακές στολές, οι οποίοι μαζί με πολλούς προσκυνητές επιβιβάζονται σε πλοιάρια, ψαροκάικα και φουσκωτά σκάφη, δεδομένου ότι ο άγιος Αιμιλιανός είναι και ο προστάτης του Ομίλου Φουσκωτών Σκαφών Χίου. Η θαλάσσια νηοπομπή φθάνει σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον μώλο της παραλίας που φέρει το όνομα του Αγίου, όπου αναμένουν κλήρος, αρχές, στρατός και πλήθος προσκυνητών. Κατόπιν όλοι μαζί ανεβαίνουν πεζή μέχρι τον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό του Αγίου, ενώ οι καμπάνες χτυπούν χαρμόσυνα και ακούγονται οι συριγμοί των πλοιαρίων. Στη συνέχεια ψάλλεται στον Ιερό Ναό με ιδιαίτερη ευλάβεια και κατάνυξη ο Μέγας Πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός. Την κυριώνυμο ημέρα της εορτής της μνήμης του Αγίου, 8 Αυγούστου, τελείται το πρωί ο Όρθρος και η Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, μετά δε το πέρας αυτής προσφέρεται σε όλους τους προσκυνητές το παραδοσιακό χταποδοπίλαφο.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει και η λαϊκή ευσέβεια του χιακού λαού για τον τιμώμενο άγιο της Καλλιμασιάς, αφού σύμφωνα με τη χιακή παράδοση ο άγιος Αιμιλιανός θεραπεύει, εκτός από τα άλλα νοσήματα, και την αφωνία των νηπίων. Γι’ αυτό και οι γονείς έκαναν τάματα στον άγιο για να θεραπεύσει τα παιδιά, τα οποία καθυστερούσαν να μιλήσουν ή έχαναν τη φωνή τους από φόβο ή από κάποια ασθένεια. Μαρτυρούνται μάλιστα πάμπολλα θαύματα, τα οποία έχει επιτελέσει ο άγιος με τη χάρη του Θεού, αφού πολλά είναι τα παιδιά που επανέκτησαν τη φωνή τους.

Στη σημερινή πνευματικά αλλοτριωμένη εποχή μας, όπου η ορθή χριστιανική πίστη κινδυνεύει από αιρετικές διδασκαλίες και σύγχρονα είδωλα, προβάλλει ο άγιος Αιμιλιανός Επίσκοπος Κυζίκου, ο «κραταιός αὐτός πρόμαχος τῆς ἀληθείας» ως πνευματικός καθοδηγητής και διδάσκαλος για όλους όσους αγωνίζονται νυχθημερόν, εμπνεόμενοι από τη χάρη του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και από το μεγαλείο της αληθούς χριστιανικής πίστεως και ζωής.